

Đề xuất xây sân bay Vân Phong trên mặt nước: Mô hình chưa từng có tại Việt Nam

16:10 22/04/2026

Bộ Xây dựng vừa đề xuất bổ sung sân bay Vân Phong tại Vân Phong vào quy hoạch hệ thống cảng hàng không quốc gia giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn 2050. Đáng chú ý, đây là dự án sân bay đầu tiên tại Việt Nam được nghiên cứu xây dựng hoàn toàn trên vùng mặt nước ven bờ, với tổng vốn đầu tư hơn 9.200 tỷ đồng và kỳ vọng trở thành động lực tăng trưởng mới cho khu vực Nam Trung Bộ.

Bộ Xây dựng vừa trình cấp có thẩm quyền xem xét điều chỉnh quy hoạch hệ thống cảng hàng không toàn quốc, trong đó đề xuất bổ sung Vân Phong vào danh mục các cảng hàng không quốc gia. Nếu được thông qua, đây sẽ là sân bay đầu tiên tại Việt Nam được xây dựng trên vùng mặt nước ven bờ - mô hình hạ tầng hàng không vốn chỉ xuất hiện tại một số quốc gia có trình độ phát triển hạ tầng cao.

Theo phương án nghiên cứu, sân bay Vân Phong dự kiến đặt tại xã Vạn Thắng, thuộc Khu kinh tế Vân Phong, cách Nha Trang khoảng 65 km về phía Bắc. Toàn bộ dự án có quy mô khoảng 497 ha, nằm trên khu vực mặt nước ven bờ chưa có dân cư sinh sống, không có rừng phòng hộ và chưa quy hoạch khu neo đậu tàu thuyền. Đây được xem là lợi thế lớn giúp giảm áp lực giải phóng mặt bằng và tạo thuận lợi cho quá trình triển khai.

Phối cảnh sân bay quốc tế Vân Phong sau khi hoàn thành. Ảnh: V.L

Theo định hướng quy hoạch, sân bay sẽ đạt tiêu chuẩn 4E, đủ khả năng khai thác các dòng máy bay thân rộng hiện đại như Airbus A350 và Boeing 787. Công suất khai thác dự kiến đạt 1,5 triệu hành khách mỗi năm vào năm 2030 và tăng lên 2,5 triệu hành khách vào năm 2050. Tổng mức đầu tư sơ bộ được tính toán khoảng 9.214 tỷ đồng.

Theo Bộ Xây dựng, việc bổ sung sân bay Vân Phong không chỉ nhằm mở rộng mạng lưới hạ tầng hàng không quốc gia mà còn tạo thêm một cửa ngõ hàng không chiến lược cho khu vực Nam Trung Bộ và Tây Nguyên. Dự án được kỳ vọng sẽ thúc đẩy mạnh các ngành du lịch, dịch vụ logistics, vận tải hàng hóa và gia tăng sức hút đầu tư cho toàn vùng.

Về phía địa phương, Ủy ban nhân dân tỉnh Khánh Hòa cho biết dự án phù hợp với quy hoạch chung xây dựng Khu kinh tế Vân Phong đến năm 2040, tầm nhìn 2050 đã được phê duyệt, đồng thời nằm trong danh mục 158 dự án kêu gọi đầu tư ngoài ngân sách giai đoạn 2025-2030 của tỉnh.

Để triển khai, tỉnh Khánh Hòa đề xuất ba phương án đầu tư theo hình thức đối tác công - tư (PPP). Ở phương án đầu tiên, Nhà nước hỗ trợ chi phí di dời, nhà đầu tư tư nhân thực hiện toàn bộ phần xây dựng hạ tầng sân bay. Phương án thứ hai chia tách rõ phần việc giữa hai bên: nhà đầu tư phụ trách nhà ga hành khách, sân đỗ và hạ tầng giao thông, còn Nhà nước đầu tư đường băng, đường lăn và các công trình bảo đảm hoạt động bay. Với phương án thứ ba, Nhà nước tham gia sâu hơn khi đầu tư cả phần san nền và công trình nền tảng, phần còn lại do nhà đầu tư PPP đảm nhiệm.

Hiện nay, Khánh Hòa đang có Cảng hàng không quốc tế Cam Ranh là sân bay lớn nhất khu vực, cách Nha Trang khoảng 30 km về phía Nam. Tuy nhiên, tốc độ tăng trưởng hành khách tại đây đang vượt xa dự báo ban đầu. Nếu như quy hoạch trước đây đặt mục tiêu 8 triệu lượt khách vào năm 2030 thì hiện sản lượng khai thác thực tế đã vượt 10 triệu khách mỗi năm.

Trước áp lực tăng trưởng mạnh, cơ quan quản lý đang nghiên cứu nâng công suất sân bay Cam Ranh lên 25 triệu hành khách/năm vào năm 2030 và 36 triệu hành khách/năm vào năm 2050. Trong bối cảnh đó, sân bay Vân Phong được xem là lời giải chiến lược để chia sẻ tải cho hệ thống hiện hữu, đồng thời mở thêm dư địa phát triển dài hạn cho khu vực Bắc Khánh Hòa.

Trên thế giới, mô hình sân bay trên mặt nước đã được triển khai thành công tại nhiều quốc gia. Điển hình là Kansai International Airport — sân bay nổi tiếng được xây dựng trên đảo nhân tạo giữa vịnh Osaka và vận hành hiệu quả trong nhiều năm qua.

Việc nghiên cứu áp dụng mô hình tương tự tại Vân Phong cho thấy định hướng phát triển hạ tầng hàng không Việt Nam đang bước vào giai đoạn mới: hiện đại hơn, linh hoạt hơn và tận dụng tối đa điều kiện tự nhiên để giải bài toán quỹ đất trong dài hạn

Phương Thảo (t/h)